

A person and a child are walking away from the camera across a vast, green field. The person is on the left, wearing a dark coat, and the child is on the right, also in a dark coat, holding the person's hand. The background is a soft, hazy landscape under a grey sky.

ØKOLOGISK KRISE OG UNDERVISEREN PÅ GYNGENDE GRUND

Nanna Jordt Jørgensen
Katrine Dahl Madsen

København
Professionshøjskole
Pædagoguddannelsen
Forskning og Udvikling

UBU.NU konference 2023

VORES BAGGRUND

Forskning og undervisning i pædagogik og bæredygtighed, natur, kultur og science på pædagoguddannelsen.

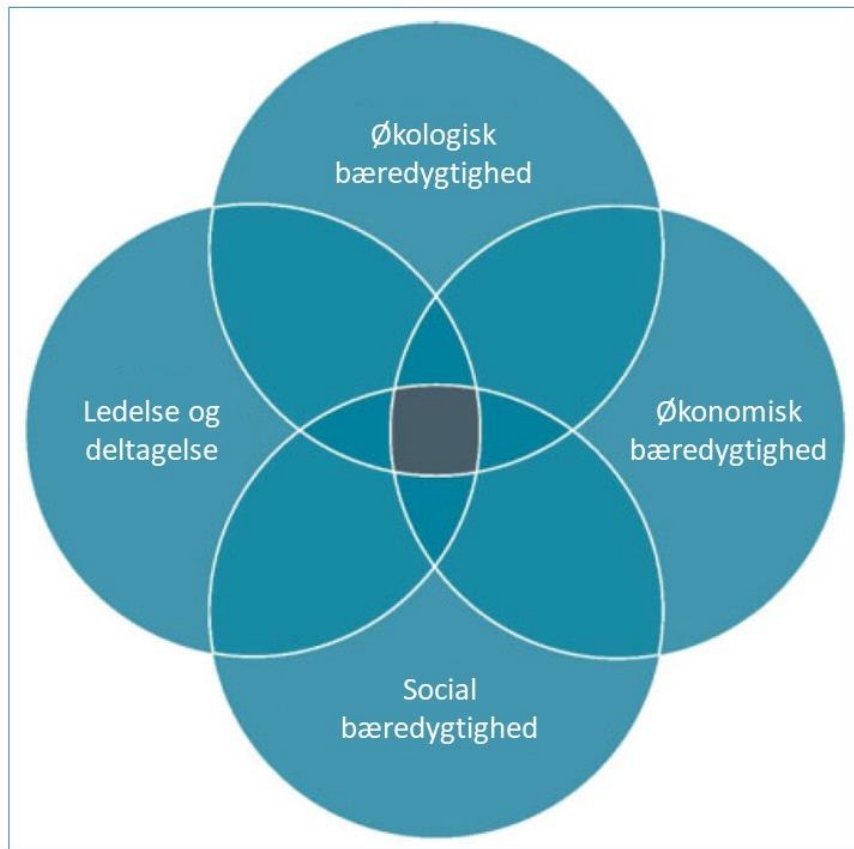
- Undervisning og udvikling af profiluddannelse i natur og bæredygtighed på PU
- Kompetenceudviklingskurser
- Forskning om pædagogik for bæredygtighed i pædagoguddannelsen og i daginstitutioner

Del af UBU partnerskabet for dagtilbud.

VED BORDENE

- Præsenter jer for hinanden
- Diskuter: Hvilke dilemmaer rejser der sig i jeres arbejde med bæredygtighed?
- Fælles opsamling

FORSKNINGSPROJEKTET PÆDAGOGIK FOR BÆREDYGTIGHED (2018-2020)

Bæredygtighedsbegreb
(Brundtland, 1987; Grindheim
et al, 2019)

Forskellige fagligheder i
projektet; biologi, friluftsliv,
geologi, sociologi, antropologi,
pædagogik

Aktionsforskning og
aktionslæring som vej til
pædagogik for bæredygtighed

Samarbejde mellem forskere
og undervisere og studerende
som medforskere

EKSPERIMENTER (KAPITLER I BOGEN)

- 1) Handedød og æggemassakre - om undren som indgang til nye tanker om bæredygtighedspædagogik
- 2) Friluftsliv og naturoplevelser i pædagogik for bæredygtighed
- 3) Den bevidsthedsudvidende naturoplevelse i pædagogik for bæredygtighed
- 4) Hvor kommer maden fra?
- 5) Bæredygtighed med krop og science først
- 6) Vi siger det til borgmesteren! Bæredygtighed som dannende, aktiverende og socialt anliggende i dagtilbud
- 7) Pædagogen som rollemodel for bæredygtig udvikling?

DILEMMA: OMSORG FOR BØRN OG UNGE GENNEM BESKYTTELSE ELLER DELTAGELSE?

Børn og unge skal beskyttes mod klimadystopier, svær viden og mod for stort ansvar

eller

Børn og unge har ret til viden om, deltagelse i og indflydelse på forhold, der angår deres liv

UNDERVISEREN SOM ROLLEMODEL ELLER FÆLLES UDFORSKNING

Underviseren går forrest
med faglig ekspertise og
et moralsk godt
eksempel med
bæredygtige handlinger

Eller

Bæredygtighed er et
fælles anliggende,
fælles eksperimenter
uden klare svar

**FORANDRINGSAGENT ELLER APOLITISK
PROFESSIONEL?**

Underviseren som
apolitisk og
professionel

Eller

Underviseren som
forandringsagent

UNDERSTØTTENDE PRINCIPPER

- Brug prøvehandlinger og eksperimenter som indgange (fx aktionslæring).
- Inviter til bred deltagelse og dialog om dilemmaer.
- Skab kollektive læreprocesser og institutionelle støttestrukturer.

(Husted, Madsen, Møller, Jørgensen 2023)

SPØRGSMÅL TIL DISKUSSION

Hvilke erfaringer har I gjort jer med understøttende strukturer?

Hvilke støttestrukturer kunne være særlig nyttige i jeres uddannelseskontekst?

